NUOMONĖ Nr. 4/2010

(teikiama pagal SESV 322 straipsnį)

dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl Europos išorės veiksmų tarnybos iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento, pasiūlymo

(2010/C 145/02)

EUROPOS SĄJUNGOS AUDITO RŪMAI,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 322 straipsnį, ir į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 106a straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl Europos išorės veiksmų tarnybos iš dalies keičiamas 2002 m. birželio 25 d. Reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento [1] (toliau – Finansinis reglamentas), projektą [2],

atsižvelgdami į 2010 m. balandžio 8 d. Audito Rūmų gautą Tarybos prašymą parengti nuomonę dėl pirmiau minėto projekto,

PRIĖMĖ ŠIĄ NUOMONĘ:

Europos išorės veiksmų tarnybos struktūra

1. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento projekto, dėl kurio Audito Rūmų prašoma pateikti nuomonę, tikslas – iš dalies pakeisti šiuo metu taikomą Finansinį reglamentą, siekiant pritaikyti jo taisykles specifiniam Europos išorės veiksmų tarnybos (toliau – EIVT), kurios egzistavimas numatytas Europos Sąjungos sutarties, iš dalies pakeistos 2009 m. gruodžio 1 d. įsigaliojusia Lisabonos sutartimi, 27 straipsnio 3 dalyje, pobūdžiui. EIVT bus vyriausiajai įgaliotinei pavaldi savarankiška Sąjungos institucija, padėsianti vyriausiajai įgaliotinei vykdyti savo įgaliojimus. EIVT struktūra ir veikimas bus nustatyti Tarybos sprendimu. Pasiūlymas dėl tokio sprendimo buvo priimtas 2010 m. kovo 25 d.

2. Nepaisant to, kad EIVT yra atskira institucija, siekiant užtikrinti dabartinių delegacijų veiklos tęstinumą, delegacijų vadovų vykdomos veiklos išlaidos bus laikomos atitinkančiomis Komisijos vykdomą biudžetą taikant tiesioginio centralizuoto valdymo principą.

3. EIVT sudarys centrinė administracija bei Sąjungos delegacijos trečiosiose šalyse ir tarptautinėse organizacijose. Kiekvienai Sąjungos delegacijai vadovaus delegacijos vadovas, kuriam bus pavadūs visi delegacijos darbuotojai.

4. EIVT dirbs Tarybos generalinio sekretoriato ir Komisijos pareigūnai bei valstybių narių diplomatinių tarnybų deleguotas personalas. Pagal Tarnybos nuostatus jie bus paskirti laikinaisiais tarnautojais. Su personalu susijusiais klausimais EIVT bus laikoma institucija, kaip apibrėžta Tarnybos nuostatuose.

Bendrosios pastabos

EIVT pobūdis Finansinio reglamento reikmėms

5. Audito Rūmai pažymi, kad, kaip buvo pageidauta 2009 m. spalio 23 d. pirmininkaujančios valstybės narės ataskaitoje Europos Vadovų Tarybai dėl Europos išorės veiksmų tarnybos [3], EIVT bus *sui generis* pobūdžio tarnyba, kuri Finansinio reglamento reikmėms bus laikoma institucija, kuriai ES biudžete bus skirtas atskiras skirsnis, teikiamas Europos Parlamentui patvirtinti, kad jis buvo įvykdytas. Tuo pat metu EIVT, visų pirma delegacijų lygmeniu, ir toliau išliks atitinkama Komisijos tarnyba, atsakinga už įvairių veiklos asignavimų, skiriamų iš Komisijai skirto biudžeto skirsnio, įvykdymą.

Naujos struktūros valdymas

6. Delegacijų darbuotojus sudarys EIVT ir Komisijos darbuotojai. Delegacijos vadovas perims iš Komisijos – institucijos, kuri pagal ES sutarties 17 straipsnį ir SESV 317 straipsnį vykdo biudžetą ir valdo programas – įgaliojimus, kad jos vardu galėtų vykdyti veiklos asignavimus. Naujoji EIVT struktūra ir Sąjungos delegacijos vadovo pareigos apspręs tai, kad delegacijos vadovas bus atskaitingas dviem skirtingoms institucijoms. Panašu, kad problemos sprendimo būdas pateikiamas naujo siūlomo 60a straipsnio 2 ir 3 dalyse. Audito Rūmai pažymi, kad reikės užtikrinti tinkamą naujos struktūros valdymą, kad, be kita ko, būtų išvengta prioritetų konflikto.

[1] OL L 248, 2002 9 16, p. 1.
[2] COM(2010) 85 galutinis, 2010 m. kovo 24 d.
[3] Pirmininkaujančios valstybės narės ataskaita Europos Vadovų Tarybai dėl Europos išorės veiksmų tarnybos, Tarybos dokumentas 14930/09.

Įgyvendinimo mechanizmai

7. Savo specialiojoje ataskaitoje Nr. 10/2004 Audito Rūmai pažymėjo, kad padaryta nemenka pažanga išorinės pagalbos valdymo „įgaliojimų perdavimo“ srityje, įskaitant delegacijų veiklos ir finansų padalinių stiprinimą, griežtesnes ir patikimesnes finansines procedūras, kurias pradėjus vykdyti pagerėjo teikiamų paslaugų tvarkingumas, savalaikiškumas ir kokybė. Audito Rūmai mano, kad nepaprastai svarbu delegacijų lygmeniu išlaikyti ir didinti atskaitomybę, atsakomybę ir finansų valdymo kokybę. Būsimoji Sąjungos delegacijų organizacinė struktūra neturėtų kelti rizikos jų veiklos ir finansinių funkcijų vykdymo veiksmingumui ir pareigų atskyrimui.

8. Šiame kontekste pasiūlymą galima traktuoti kaip bandymą kiek įmanoma labiau užtikrinti asignavimų vykdymui skirtų vidinių Komisijos procedūrų ir standartų taikymą esant naujai ir sudėtingesnei institucinei sąrangai.

9. Tačiau Audito Rūmams kelia susirūpinimą tai, kad šio tikslo siekiama a) reikšmingai nukrypstant nuo Finansinio reglamento, kadangi Komisijos biudžeto vykdymo įgaliojimai bus perduoti leidimus duodantiems pareigūnams (delegacijų vadovams), kurie daugiau nebepriklausys Komisijos padaliniams; b) vykdant sudėtingesnes su finansų valdymu ir ataskaitų teikimu susijusias delegacijų misijas ir operacijas; ir c) esant dideliam neaiškumui dėl biudžeto asignavimų ir Sąjungos delegacijų administracinių ir veiklos rėmimo išlaidų valdymo, nes šis klausimas pasiūlyme nėra išsamiau nagrinėjamas.

Konkrečios pastabos

10. Audito Rūmai turi konkrečių abejonių dėl keturių pakeistų nuostatų; jie siūlo atlikti teksto pakeitimus, kurie pateikti prie šios nuomonės pridedamoje lentelėje.

Siūloma pataisa turės įtakos visoms „netiesioginio centralizuoto“ biudžeto vykdymo formoms, ne tik EIVT

11. *30 straipsnis.* Komisija siūlo pakeisti 30 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą nauju tekstu taip, kad Komisija tinkamu būdu teiktų informaciją apie jos valdomo biudžeto lėšų gavėjus, kai biudžetas įgyvendinamas centralizuotai pagal 53a straipsnį. Naujajame 53a straipsnyje numatyta, kad Komisijai vykdant biudžetą centralizuotai, jo vykdymo uždavinius gali tiesiogiai atlikti jos padaliniai arba Sąjungos delegacijos arba jie gali būti atliekami netiesiogiai pagal 54–57 straipsnius.

12. Kartu perskaičius naująsias 30 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos ir 53a straipsnio nuostatas, peršasi išvada, kad Komisijos prievolė tvarkyti informaciją apie biudžeto lėšų gavėjus yra taikytina tiesioginio ir netiesioginio centralizuoto biudžeto vykdymo atvejams. Tačiau dabartinėje 30 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos redakcijoje Komisijos prievolė tvarkyti informaciją apie biudžeto lėšų gavėjus yra taikoma tik tiesioginio centralizuoto biudžeto vykdymo atvejams.

13. Prievolės tvarkyti informaciją apie biudžeto lėšų gavėjus taikymas apimant ir netiesioginio centralizuoto valdymo atvejus nėra būdingas specifinei EIVT situacijai. Todėl toks taikymo išplėtimas nepatenka į pasiūlymo dalyko nagrinėjimo sritį ir būtų taikomas visoms netiesioginio centralizuoto valdymo formoms. Siekiant ir toliau laikytis dabartinės praktikos, naujojo 30 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa turėtų būti iš dalies keičiama taip:

„Komisija tinkamu būdu teikia informaciją apie jos valdomo biudžeto lėšų gavėjus, kai biudžetas įgyvendinamas centralizuotai, o jo vykdymo uždavinius tiesiogiai atlieka jos padaliniai arba Sąjungos delegacijos pagal 51 straipsnio antrą pastraipą, ir informaciją apie subjektų, kuriems biudžeto vykdymo uždaviniai patikimi taikant kitus valdymo būdus, teikiamų lėšų gavėjus“.

Sąjungos delegacijų vadovų atskaitomybė sustiprinta, tačiau pataisa dėl interesų konflikto gali būti nesuderinama su Finansiniu reglamentu

14. *60a straipsnis.* Panašu, kad 60a straipsnio tikslas – sutvirtinti principą, kad pagal perįgaliojimą veikiantiems Sąjungos delegacijų vadovams taikomos tos pačios atskaitomybės taisyklės, kaip ir bet kuriems kitiems perįgaliotiems leidimus duodantiems pareigūnams (pagal Finansinio reglamento 60 straipsnį). Audito Rūmų nuomone, svarbu šiuo atžvilgiu laikytis apibrėžtų Sąjungos delegacijų vadovų pareigų.

15. Tačiau antroje pastraipoje nustatyta, kad Sąjungos delegacijų vadovai, be kita ko, yra atsakingi už galimų interesų konfliktų sprendimą. Šiame kontekste turėtų būti vengiama naudoti nuorodą į „interesų konflikto“ sąvoką, nes panašu, jog ši sąvoka apima kitą „interesų konflikto“ rūšį, kurios apibrėžtis pateikta Finansinio reglamento 52 straipsnyje. Nuoseklumo dėlei sąvokos apibrėžtis visose Finansinio reglamento nuostatose turėtų būti vienoda. Audito Rūmai siūlo atitinkamai iš dalies pakeisti 60a straipsnio 1 dalį.

Būtina aiškiau apibūdinti vidaus auditoriaus įgaliojimus

16. *85 straipsnis.* Siekiant užtikrinti nuoseklumą, efektyvumą ir rezultatyvumą, Audito Rūmai pritaria pasirinkimui, kad Komisijos vidaus auditorius veiktų kaip EIVT vidaus auditorius.

Tačiau sprendžiant iš siūlomo Finansinio reglamento 85 straipsnio papildymo formuluotės, susidaro įspūdis, kad Komisijos vidaus auditoriaus EIVT ir Komisijos padalinių atžvilgiu vykdomi įgaliojimai nėra tokie patys ir kad jie gali skirtis, nelygu, kokie atitinkami biudžeto skirsniai – EIVT ar Komisijos – yra vykdomi. Tam, kad būtų išvengta bet kokios su vidaus auditoriaus įgaliojimais susijusios dviprasmybės, Audito Rūmai siūlo pakeisti siūlomą papildymą šiuo tekstu:

„Komisijos vidaus auditoriaus įsipareigojimai 1 straipsnyje nurodytos Europos išorės veiksmų tarnybos atžvilgiu yra tokie patys kaip ir Komisijos padalinių atžvilgiu“.

Mažai prasminga arba visiškai netikslinga atlikti kai kurias siūlomas pataisas

17. *165 straipsnis.* Neaiški siūlomos 165 straipsnio pataisos prasmė. Audito Rūmai nemato būtinybės keisti 165 straipsnio po to, kai buvo pakeistas 53a straipsnis.

18. *185 straipsnis.* Siūloma 185 straipsnio pataisa netenka prasmės. Su Komisijos vidaus auditoriaus įgaliojimų apimtimi susijęs analoginis ryšis turi būti įvardijamas tik nurodant Komisijos padalinius. Todėl Audito Rūmai siūlo nekeisti 185 straipsnio.

Šią nuomonę Audito Rūmai priėmė Liuksemburge 2010 m. balandžio 29 d. įvykusiame Audito Rūmų posėdyje.

Audito Rūmų vardu

Pirmininkas

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

PRIEDAS

Komisijos pasiūlymas	Audito Rūmų rekomendacija
1 straipsnis	*1 straipsnis*
3) 30 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip: „Komisija tinkamu būdu teikia informaciją apie jos valdomo biudžeto lėšų gavėjus, kai biudžetas įgyvendinamas centralizuotai pagal 53a straipsnį, ir informaciją apie subjektų, kuriems biudžeto vykdymo uždaviniai patikimi taikant kitus valdymo būdus, teikiamų lėšų gavėjus“.	3) 30 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip: „Komisija tinkamu būdu teikia informaciją apie jos valdomo biudžeto lėšų gavėjus, kai biudžetas įgyvendinamas centralizuotai ~~pagal 53a straipsnį~~, o jo vykdymo uždavinius tiesiogiai atlieka jos padaliniai arba Sąjungos delegacijos pagal 51 straipsnio antrą pastraipą, ir informaciją apie subjektų, kuriems biudžeto vykdymo uždaviniai patikimi taikant kitus valdymo būdus, teikiamų lėšų gavėjus“.
9) 2 skirsnis papildomas šiuo 60a straipsniu: *„60a straipsnis* 1. Kai Sąjungos delegacijų vadovai veikia kaip periglioti leidimus duodantys pareigūnai pagal 51 straipsnio 2 dalį, jie glaudžiai bendradarbiauja su Komisija, kad tinkamai įgyvendintų lėšas, pirmiausia siekdami užtikrinti finansinių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą, taip pat tai, kad valdant lėšas būtų laikomasi gero finansų valdymo principo ir veiksmingai saugomi Sąjungos finansiniai interesai. Todėl jie imasi būtinų priemonių, kad išvengtų bet kokios padėties, kuriai esant galėtų iškilti grėsmė Komisijos atsakomybei už jiems patikėtą biudžeto vykdymą, ir bet kokio interesų arba prioritetų konflikto, turinčio įtakos jiems patikėtų finansų valdymo uždavinių vykdymui. Jeigu susidaro padėtis arba iškyla konfliktas, nurodyti antroje pastraipoje, Sąjungos delegacijų vadovai nedelsdami apie tai praneša atsakingam Komisijos departamentui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai“.	9) 2 skirsnis papildomas šiuo 60a straipsniu: *„60a straipsnis* 1. Kai Sąjungos delegacijų vadovai veikia kaip periglioti leidimus duodantys pareigūnai pagal 51 straipsnio 2 dalį, jie glaudžiai bendradarbiauja su Komisija, kad tinkamai įgyvendintų lėšas, pirmiausia siekdami užtikrinti finansinių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą, taip pat tai, kad valdant lėšas būtų laikomasi gero finansų valdymo principo ir veiksmingai saugomi Sąjungos finansiniai interesai. Todėl jie imasi būtinų priemonių, kad išvengtų bet kokios padėties, kuriai esant galėtų iškilti grėsmė Komisijos atsakomybei už jiems patikėtą biudžeto vykdymą, ir bet kokio ~~interesų arba~~ prioritetų konflikto, turinčio įtakos jiems patikėtų finansų valdymo uždavinių vykdymui. Jeigu susidaro padėtis arba iškyla konfliktas, nurodyti antroje pastraipoje, Sąjungos delegacijų vadovai nedelsdami apie tai praneša atsakingam Komisijos departamentui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai“.
12) 85 straipsnis papildomas šiomis pastraipomis: „EIVT vidaus audito reikmėms pagal 51 straipsnio antrą pastraipą kaip periglioti leidimus duodantys pareigūnai veikiantiems Sąjungos delegacijų vadovams pavestą finansų valdymą tikrina Komisijos vidaus auditorius. Nuoseklumo, veiksmingumo ir ekonominio efektyvumo reikmėms Komisijos vidaus auditorius veikia ir kaip EIVT vidaus auditorius, kiek tai susiję su biudžeto EIVT skirsnio vykdymu“.	12) 85 straipsnis papildomas šia pastraipa: „Komisijos vidaus auditoriaus įsipareigojimai 1 straipsnyje nurodytos Europos išorės veiksmų tarnybos atžvilgiu yra tokie patys kaip ir Komisijos padalinių atžvilgiu“.
14) 165 straipsnio pirmas sakinys pakeičiamas taip: „Finansavimą gaunančių trečiųjų šalių arba tarptautinių organizacijų vykdomai įgyvendinimo veiklai taikoma analitinė Komisijos priežiūra pagal 53a straipsnį“.	14) 165 straipsnio pirmas sakinys pakeičiamas taip: „Finansavimą gaunančių trečiųjų šalių arba tarptautinių organizacijų vykdomai įgyvendinimo veiklai taikoma analitinė Komisijos priežiūra ~~pagal 53a straipsnį~~“.
15) 185 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip: „3. Komisijos vidaus auditorius šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms įstaigoms turi tuos pačius įgaliojimus kaip ir Komisijos departamentams arba Sąjungos delegacijoms“.	~~15) 185 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:~~ ~~„3. Komisijos vidaus auditorius šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms įstaigoms turi tuos pačius įgaliojimus kaip ir Komisijos departamentams arba Sąjungos delegacijoms“~~